

Voorstel Gemeenteraad

Datum B&W vergadering:	06-01-2025
Datum Raadsvergadering:	05-02-2026
Afdeling:	RUIMTE
Raadscie:	GGZ
Portefeuillehouder:	Rob Schwillens
Steller:	

Onderwerp

Kredietvotering uitvoering Keutelbeek fase 2

Korte inhoud

Het ontwerp voor de ontkeuizing Keutelbeek fase 2 is gereed. Op basis van dit ontwerp is een kostenraming opgesteld die als basis dient voor de kredietvotering. Het betreft een totale projectraming volgens de zogenoemde SSK-systematiek (Standaardsystematiek voor Kostenramingen) waarin naast de bouwkosten ook alle bijkomende kosten zijn begrepen volgens de laatste inzichten en met de kennis van de bestekuitwerking van fase 2 tot nu toe. Alvorens het project Keutelbeek fase 2 verder bestek gereed uit te werken, aan te besteden en uit te voeren dient uw raad het uitvoeringskrediet ad. € 8.950.000 middels een raadsbesluit te vóteren.

Aanleiding

Het ontwerp voor de ontkeuizing Keutelbeek fase 2 is gereed. Op 4 oktober 2018 heeft uw raad ingestemd met het voorkeurstracé van de Keutelbeek door de straten van Neerbeek te weten de Spaubeekerstraat, Keulsteeg en Neerbeekerstraat. Op basis van dit ontwerp is een totale projectraming opgesteld op basis van SSK-systematiek (Standaardsystematiek voor Kostenramingen). Om de uitvoering van het plan ter hand te kunnen nemen dient uw raad het uitvoeringskrediet te vóteren.

Overwegingen

Het belang van het ontkeuizen van de Keutelbeek en de tracékeuze is bij eerdere besluitvorming door uw raad uitgebreid aan de orde gekomen. Primair is de ontkeuizing van de Keutelbeek erop gericht om de wateroverlast (althans de kans daarop) in Beek en Neerbeek te bestrijden. Mede gelet op Rijksbeleid gebeurt dit bij voorkeur door schoon en vuilwater te scheiden en het schone water zichtbaar te maken. Een taak waarvoor de gemeente en het waterschap aan de lat staan en ook de verantwoordelijkheid nemen.

Door de ligging van de Keutelbeek dwars door de kernen Beek en Neerbeek is het ontkeuizen een zeer omvangrijke ingreep in niet alleen de openbare ruimte maar ook in vele particuliere percelen. Het ontkeuizen is dan ook alleen mogelijk als hiervoor draagvlak is bij de bevolking en het project duidelijk meerwaarde creëert in de zin van het aantrekkelijker, herkenbaarder en leefbaarder maken van onze gemeente.

Door een jarenlang intensief interactief proces met inwoners en ondernemers is het ons samen met het waterschap gelukt om een gedegen plan te presenteren en voldoende draagvlak te verkrijgen bij onze inwoners.

Het waterschap heeft aan haar financiële bijdrage aan dit project de voorwaarde gekoppeld dat de open beek wordt gerealiseerd van de Gundelfingenstraat tot aan de Geleenbeek. Voor Beek eindigt het project Keutelbeek fase 2 tot vóór de kruising van de Neerbeekerstraat met de A76. Vanaf dat punt zal in samenwerking met de gemeente Sittard-Geleen, het waterschap Limburg en Rijkswaterstaat een duiker aangelegd worden om de snelweg te kruisen tot aan de buffer “Spaans Neerbeek” in Geleen-Zuid. Deze duiker is opgenomen in het project “Water in Balans”. Over de verdeling van de kosten van deze duiker tussen genoemde partijen zal in een later stadium besluitvorming plaatsvinden. De gemeente Sittard-Geleen zal vervolgens de Keutelbeek verder aanleggen door Geleen-zuid. De deelname van het waterschap komt voort uit haar beleid om (overkluisde) beken weer terug te brengen in stad en land. Dit betekent dat nu fase 1a en 1b fysiek gereed is en het ontwerp voor fase 2 is uitgewerkt ook deze fase moet worden uitgevoerd anders vervalt de bijdrage van het waterschap.

Op 4 oktober 2018 heeft uw raad besloten om een voorbereidingskrediet van € 755.000 te voteren om fase 2 bestek gereed uit te werken en aan te besteden. De werkzaamheden betreffen op hoofdlijnen het opstellen van een voorlopig en definitief ontwerp, het uitvoeren van de benodigde onderzoeken en het doorlopen van de noodzakelijke (vergunning)-procedures. Nadat het bestek definitief is dient het werk door middel van een EMVI-aanbesteding aanbesteed te worden.

1 Tracékeuze Keutelbeek fase 2

Bij het opstellen van het oorspronkelijk schetsontwerp conform het raadsbesluit van 11 december 2008 zijn voor fase 2 twee varianten uitgewerkt: door de straten van Neerbeek of door het buitengebied aan de oostzijde om Neerbeek heen. Hierbij is destijds aangegeven dat door de raad nog een definitieve keuze gemaakt moest worden welke tracévariant uitgewerkt zou worden. In de raadsvergadering van 4 oktober 2018 heeft uw raad de tracévariant door de straten van Neerbeek als voorkeursvariant aange-
wezen op basis van de volgende overwegingen:

- *Draagvlak bewoners*

Onder de inwoners en grondeigenaren langs het geplande tracé is na het uitwerken van het schetsontwerp eind 2008 een enquête gehouden om te achterhalen of er draagvlak is voor het openmaken van de Keutelbeek. Onder de inwoners die langs het tracé van de Keutelbeek wonen, bestaat een duidelijke voorkeur voor de “stedelijke” variant door de straten van Neerbeek.

- *Voorkomen wateroverlast*

De aanleg van de Keutelbeek door Neerbeek levert een grotere bijdrage aan het verkleinen van de kans op wateroverlast in Neerbeek dan de aanleg van de Keutelbeek door het buitengebied om Neerbeek heen. Door het openmaken van de Keutelbeek door de straten kunnen rioolverzwaringen en de aanleg van gescheiden rioolstelsels achterwege blijven. De Keutelbeek wordt daarnaast gebruikt om hemelwater van afgekoppeld verhard oppervlak in de kern Neerbeek duurzaam en zichtbaar af te voeren.

- *Cultuurhistorie*

In de vorige eeuw is de Keutelbeek overkluisd en verdwenen onder de grond, in het rioolstelsel. Door de beek weer bovengronds door de straten te laten lopen wordt de historie weer zichtbaar terug gebracht en gaat de ruimtelijke kwaliteit van de kern Neerbeek er aanzienlijk op vooruit. Het historisch tracé van de beekloop wordt daarbij zoveel mogelijk in ere hersteld.

- *Upgrade openbare ruimte*

Door het openmaken van de Keutelbeek door het stedelijk gebied krijgt Neerbeek zijn identiteit terug in de vorm van een “natte as” door stedelijk gebied, met een herkenbaar en leefbaarder ingerichte openbare ruimte en een opwaardering van het woon- en leefklimaat. Dit biedt op zijn beurt weer nieuwe kansen voor private investeringen in (historische) gebouwen, tuinen, landschapsontwikkeling, extensieve vormen van recreatie en toerisme, kunstobjecten langs het beektracé, in combinatie met (basis)schoolprogramma’s en evenementen. De straten waar de Keutelbeek wordt aangelegd krijgen een opknopbeurt. De bestratingen, beekellemen en wegmeubilair worden uitgevoerd met dezelfde materialen, zodat het verbindend waterelement overal eenzelfde, onderscheidende beeldkwaliteit oproept.

- *Eerdere besluitvorming*

Tijdens de raadsvergadering van 26 mei 2011 heeft de raad unaniem een motie aangenomen, om voor de Keutelbeek in Neerbeek met de hoogste prioriteit het traject door de dorpskern c.q. die straten van Neerbeek die wateroverlastgevoelig zijn te ontwikkelen. Ook wordt hiermee invulling gegeven aan de door het college overgenomen motie om de planvorming en realisatie van fase 2 spoedig ter hand te nemen.

- *Conclusie*

Gelet op de doelstellingen van het project en de overwegingen zoals hiervoor opgenomen heeft de aanleg van de Keutelbeek door de straten van Neerbeek de voorkeur. Op 4 oktober 2018 heeft uw raad ingestemd met de tracékeuze door Neerbeek en dit tracé als uitgangspunt genomen voor de planuitwerking.

2 Ontwerp

Op 13 juli 2022 is een informatieavond gehouden voor bewoners die langs of nabij het tracé van fase 2 wonen over de actuele stand van zaken van het project Keutelbeek. Tijdens deze avond is een toelichting gegeven op het voorontwerp en tevens zijn op- en aanmerkingen van bewoners genoteerd en deze zijn, waar mogelijk, meegenomen bij de verdere planuitwerking.

- *Vragen en opmerkingen Keulsteeg*

In de periode na de bewonersavond zijn er veel vragen en opmerkingen binnen gekomen en zijn diverse gesprekken gevoerd met bewoners. Specifiek voor de Keulsteeg is een veelgehoorde opmerking dat het voorgestelde profiel/ inrichting van de weg, zoals getoond op de bewonersavond, op diverse plekken bezwaren oplevert m.b.t. draaicirkels van landbouwvoertuigen, campers, auto's met caravans/ aanhangers en vrachtwagens. Ook heeft de gemeente bezwaren ontvangen over de voorgestelde situering van parkeervakken. Tot slot zijn er ook vragen gesteld over breedtes van de parkeervakken, rijbaan en trottoir.

- *Aanpassingen ontwerp Keulsteeg*

Bovenstaande punten zijn aanleiding geweest om het ontwerp opnieuw tegen het licht te houden. De conclusie was dat de beschikbare ruimte in de Keulsteeg eigenlijk te krap is om alle gewenste functies (trottoir, parkeervakken, rijbaan en open beek) volgens de optimale maatvoering in te passen. Om het ontwerp aan te passen volgens de optimale maatvoering, met behoud van de open Keutelbeek, is vervolgens onderzocht of er bij de bewoners draagvlak is om de open Keutelbeek aan te leggen door een deel van de voortuinen van de huizen met de even huisnummers. Deze ontwerpvariant kan uiteraard niet worden uitgevoerd zonder grondaankopen van de betreffende perceeleigenaren. Momenteel is het proces om te komen tot overeenstemming met de perceeleigenaren grotendeels afgerond en is het merendeel van de koopcontracten getekend. Gebleken is dat deze werkzaamheden de nodige tijd in beslag namen en zorgvuldig uitgevoerd dienden te worden.

- *Vragen en opmerkingen Neerbeekerstraat*

Specifiek voor de Neerbeekerstraat is een veelgehoorde opmerking dat er zorgen zijn over de verkeersveiligheid, met name voor fietsers, en het drukke autoverkeer. Er zijn vragen gesteld of het mogelijk zou zijn om éénrichtingsverkeer in de Neerbeekerstraat in te stellen voor gemotoriseerd verkeer, waarbij het (sluip)verkeer richting Geleen-Zuid wordt tegengegaan. Tot slot zijn ook vragen binnengekomen over de ligging van de Keutelbeek, situering van parkeervakken en de inrichting van het straatprofiel.

- *Aanpassingen ontwerp Neerbeekerstraat*

De ingekomen suggesties zijn onderzocht. Met name het onderzoek naar de optie om éénrichtingsverkeer in de Neerbeekerstraat in te stellen heeft de nodige tijd in beslag genomen, omdat hiervoor verkeersmodellen zijn uitgewerkt die de gewijzigde verkeersstromen inzichtelijk maken. Daarnaast heeft het afsluiten van de Neerbeekerstraat voor gemotoriseerd verkeer richting Geleen niet alleen gevolgen voor de verkeersstromen in Neerbeek maar ook op het grondgebied van Geleen. Daarom heeft ook overleg plaatsgevonden met de gemeente Sittard-Geleen. Uitkomst van het onderzoek is dat éénrichtingsverkeer mogelijk is. Ook de alternatieve beekligging aan de zijde met de even huisnummers is in het ontwerp opgenomen.

- *Werkzaamheden Nutsbedrijven*

Naast de civieltechnische werkzaamheden (aanleg Keutelbeek, vernieuwen riolen en verhardingen) vinden er ook werkzaamheden van de Nutsbedrijven plaats. Dit betreft zowel de noodzakelijke wijzigingen aan de leidingnetten als gevolg van het project als ook de door WML en Enexis geplande saneringswerkzaamheden in diverse straten waarbij gas-, elektriciteit- en waterleidingen worden omgelegd en/ of vernieuwd. Daarnaast zullen ook werkzaamheden worden uitgevoerd aan datakabels door Vodafone-Ziggo en KPN.

Bij de voorbereiding van het project is naar de Nutsbedrijven toe aangegeven dat de uitvoering van de werkzaamheden aan de leidingnetten afgestemd, en waar nodig, geïntegreerd dient te worden met de weg- en rioolreconstructie en de aanleg van de open Keutelbeek fase 2. Met deze werkwijze proberen we de duur en omvang van overlast voor de bewoners als gevolg van de gecombineerde werkzaamheden in opdracht van de gemeente en de Nutsbedrijven te minimaliseren. Dit betekent wel dat planningen van betrokken partijen optimaal op elkaar afgestemd dienen te worden.

Financiële overwegingen

Raming

Adviebureau Haskoning heeft een kostenraming opgesteld om inzicht te geven in de investeringskosten voor het werk "Ontkluizing Keutelbeek fase 2". Een deterministische SSK-raming is een bedrijfseconomische kostencalculatie binnen de bouw- en infrasector volgens de methode Standaard Systematiek voor Kostenramingen (SSK), waarbij alle invoerwaarden vast zijn. Dat betekent dat er één vaste waarde gehanteerd wordt voor elke grootte (hoeveelheden, productie, tarieven, risico's, opslagen). Vervolgens is er een bandbreedte van 25% voor de investeringskosten gehanteerd. Dit betekent dat de investeringskosten 25% lager, maar ook 25% hoger kunnen uitvallen dan de geraamde investeringskosten.

De scope van de SSK-raming bestaat uit de ontkluizing van de Keutelbeek fase 2 als omschreven in het RAW-bestek met besteknummer "BK3405-01" inclusief bijbehorende tekeningen en bijlagen. Het prijspeil is november 2025.

De totale investeringskosten op basis van de SSK-raming zijn geraamd op € 9.705.000 excl. BTW (de BTW is compensabel). Dit is inclusief het reeds op 4 oktober 2018 gevoteerde voorbereidingskrediet van € 755.000. Het benodigde uitvoeringskrediet bedraagt dus € 8.950.000.

Voorgesteld wordt om een uitvoeringskrediet te voteren van € 8.950.000 voor de uitvoering van fase 2. Hiervan beziet € 800.000 op het wegendeel van de investering waarvoor een stelpost afschrijving wegen van € 20.000 is geraamd per 2028 zoals verwerkt in het meerjarenperspectief van de Begroting 2026. Het riooldeel van de te voteren € 8.950.000 bedraagt dus € 8.150.000. Hiervan wordt € 3.198.712 gedekt door waterschap Limburg. De resterende € 4.951.288 leidt tot een structurele afschrijvingslast van € 123.782 per 2028 die gedekt wordt uit de rioolvoorziening. De rentelasten van de bestaande projectfinanciering van deze rioolinvestering komen eveneens ten laste van de rioolvoorziening.

Resumerend:

Uitgaven	Was (Begroting 2026)	Wordt (Raad 5 febr. 2026)
Voorbereidingskrediet	755.000	755.000
Uitvoeringskrediet	8.594.060	8.950.000
Totale investering	9.349.060	9.705.000
	(prijspeil 2024)	(prijspeil 2025)
Dekking:		
Voorziening riolen: voorbereidingskrediet	755.000	755.000
Voorziening riolen: uitvoeringskrediet	4.461.677	4.951.288
Bijdrage Waterschap Limburg (WL)	3.198.712	3.198.712
Subsidie Impulsregeling klimaatadaptatie	133.671	(*)
Stelpost afschrijving wegen	800.000	800.000
Totale dekking	9.349.060	9.705.000

(*) De verleende subsidie Impulsregeling klimaatadaptatie van € 133.671 zal worden ingezet voor de waterbuffer bij De Haamen binnen het project Water in Balans in samenwerking met het Waterschap.

Risico's en onzekerheden

De uitvoering van ieder werk brengt risico's met zich mee die kostenverhogend kunnen werken. Bij de planvoorbereiding van fase 2 wordt getracht om vóóraf de risico's zo goed mogelijk te benoemen en in te schatten. Bij de aanbesteding van de civiele werken dienen de inschrijvers in hun plan van aanpak maatregelen op te nemen teneinde de risico's te beheersen. De belangrijkste risico's voor dit project zijn het optreden van wateroverlast tijdens de uitvoering, schade aan belendende bebouwing als gevolg van graafwerkzaamheden, projectvertraging als gevolg van het niet kunnen kruisen van ondergrondse infra, aantreffen van bodemverontreinigingen en projectvertraging door archeologische vondsten.

Het gehele risicomangement van de aannemer dient gericht te zijn op het actief en continu, in alle fasen, sturen op de planning en het omlaag brengen van het risicoprofiel. Echter het is niet vooraf uit te sluiten dat zich tijdens de uitvoering situaties of omstandigheden voordoen die extra kosten met zich meebrengen.

Niet alle werkzaamheden zijn te kwalificeren of te kwantificeren voor het sluiten van de aannemovereenkomst. Ook komt het geregeld voor dat tijdens de uitvoering nieuwe inzichten ontstaan die leiden tot contractwijzigingen. Verder constateren we dat grote opdrachten steeds vaker worden gegund aan aannemers met minder binding in de regio. Dit vormt een extra risico voor conflicten met financiële gevolgen. In het risicomangementsysteem (Naris) is derhalve voor alle in het meerjarenperspectief van de begroting lopende projecten een risico opgenomen, zodat een zich eventueel manifesterend risico opgevangen kan worden door het weerstandsvermogen. Tot slot is er sprake van marktwerking waarbij de inschrijvingen die op basis van economisch meest voordelige inschrijving worden beoordeeld lager maar ook hoger dan de raming kunnen uitvallen.

De rioolvoorziening wordt momenteel meerjarig doorgerekend door een gespecialiseerd adviesbureau en is naar verwachting eind januari inzichtelijk.

Communicatie

Bij de aanbesteding van de civiele werken op basis van Economisch Meest Voordelige Inschrijving (EMVI) zullen de inschrijvers onder andere beoordeeld worden op het door hen in te dienen communicatieplan/ communicatieparagraaf. Dit communicatieplan zal moeten beschrijven op welke wijze en met welke doelgroepen de aannemer zal communiceren. Hierbij valt te denken aan het inzetten van verschillende communicatiemiddelen zoals onder andere website, informatieavonden, workshops, nieuwsbrieven en persoonlijk benaderen van belanghebbenden. Daarnaast dient een onafhankelijk omgevingsmanager ingezet te worden die enerzijds de verschillende actoren in het uitvoeringsproces bij elkaar brengt en concrete afspraken met hen maakt, en anderzijds in het uitvoeringsproces de communicatie verzorgt.

Naast de communicatie vanuit de aannemer is het ook belangrijk om als opdrachtgever voldoende aandacht aan communicatie te besteden. Hiervoor zal een communicatietraject worden opgesteld. Hierbij kan onderscheid gemaakt worden tussen Procescommunicatie en Projectcommunicatie. Procescommunicatie heeft als doelstelling het zorgen dat de belanghebbenden op het juiste moment over de juiste informatie beschikken over de voortgang van het project en de te doorlopen procedures. Projectcommunicatie heeft als doelstelling het duidelijk maken van de doelstellingen van het project, het enthousiasmeren van belanghebbenden en overige geïnteresseerden voor het project en het profileren van gemeente en waterschap. Dit kan worden bereikt door het genereren van vrije publiciteit rondom het project door regelmatig inlichten van de pers over de voortgang van het project en organiseren van publiciteitsmomenten rondom de projectmijlpalen. Daarnaast zullen eigen middelen worden ingezet om het project te belichten.

Planning

Het definitieve ontwerp zal in het eerste en tweede kwartaal van 2026 verder bestek gereed worden uitgewerkt. Tevens vindt in deze periode verdere afstemming plaats met de Nutsbedrijven. Daarna kan eind 2026 de aanbesteding worden opgestart en de voorbereidingen worden getroffen om te komen tot de uitvoering van de plannen vanaf 2027. De verwachte totale uitvoeringsduur is 1 jaar.

Beslispunten

Het benodigde uitvoeringskrediet van € 8.950.000 voor de ontkenning Keutelbeek fase 2 voteren en de structurele afschrijvingslasten riolen van € 123.782 per 2028 en de bijbehorende structurele rentelasten van € 148.539 dekken uit de rioolvoorziening en de afschrijvingslasten wegen van € 20.000 per 2028 dekken uit de beschikbare stelpost afschrijving wegen en de bijbehorende structurele rentelasten van € 24.000 dekken uit de beschikbare stelpost rente lang vreemd vermogen.

Beek,
BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN BEEK,

Paul de Jonge
Gemeentesecretaris

Christine van Basten-Boddin
Burgemeester

Besluit Gemeenteraad

De raad van de gemeente Beek;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 06-01-2025;

Besluit:

Het benodigde uitvoeringskrediet van € 8.950.000 voor de ontzuivering Keutelbeek fase 2 voteren en de structurele afschrijvingslasten riolen van € 123.782 per 2028 en de bijbehorende structurele rentelasten van € 148.539 dekken uit de rioolvoorziening en de afschrijvingslasten wegen van € 20.000 per 2028 dekken uit de beschikbare stelpost afschrijving wegen en de bijbehorende structurele rentelasten van € 24.000 dekken uit de beschikbare stelpost rente lang vreemd vermogen.

Beek, 05-02-2026
GEMEENTERAAD,

Guliël Erven
Raadsgriffier

Christine van Basten-Boddin
Voorzitter